

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. VII. Malè agi à Magistratu, tolera[n]te quosdam perpetuos helluones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

*Malè agi à Magistratu tolerante quosdam per-
petuos belluones.*

E Leganter admodum, ac sapientissimè, de Regi-
bus & omni Magistratu, Hesiodus scribit:
τὸνεκα γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες ἄλλοις,
βλαπτορμύοις ἀγορῆφι μετ' ἄγροπα ἔργα τελέουσιν.
*Hæc vna Reges olim sunt sine creati:
Dicere ius læsis, iniustaq; tollere facta.*

*Magistra-
tus officiũ
quod?*

Et quid iniustius, quid iniquius temulentia? quid
bonum tam publicum, quam priuatum infestatae
lædit vehementius? quid euertit florentem Rerum-
publicarum statum sæpius? Quod cum ita sit, mag-
noperè sum admiratus haud rarò, eorũ, qui ad Rei-
pub. gubernacula sedent, in tolerandis quibusdam
ad helluandum quasi natis hominibus, licentiosam
indulgentiam, quorum vita nihil est aliud, quam
κοινὴ βιάζεσθαι, ac perpetuò vinariis in gurgustis ac
lustris latitando, aleis ludere, epulari, perpotare. Vir-
de quam infinita in ipsam Rempub. damna redun-
dent; quot scelera ac flagitia pullulent, vel nocturne
oculi, meridianum ad solem dispexerint. Hinc pri-
mum bonorum decoctio; hinc rixæ ac dissidia; hinc
intolerandæ blasphemix; hinc omnium sentina fla-
gitiorũ; hinc ansa & occasio, consumptis omnibus,
furta & rapinas agendi. Quod si in Deuteronomio
Dei iussu parentes obligantur filios temulentiæ a flue-
tos, vt lapidibus obruantur, Magistratui tradere, an-
non magis ipsos Reipublicæ Principes oportebit, in
id scelus animaduertere? Nec immeritò concilium
illud Mogutiacũ, sub Carolo Magno habitũ, sanxit.

*Dilapida-
tio faculta-
rum, & a-
lia mala ex
hac Magi-
stratus in-
dulgentia
fluunt.
Deut. 21.*

*Canon. 46. Magnũ malũ ebrietatis, vnde omnia vitia pullulãt, modis
omnib. precipimus cauere, & qui hoc cauere noluerit, ex-*

com-

communicandū eum decernimus, vsq; ad emendationem
 regnā. Iam verò impunis regnat vbiq; temulentia.

Scribit Alexander ab Alexandro, veterib. ita exo-
 lum fuisse temulentiam, vt grauissimis eam pœnis
 Republica profligarent. Quintus Coponius, quod

vinum amphoram ei miserat, cuius suffragio Magistratum
 petebat, ambitus fuit condemnatus. Proditurq; memo-

ria Egnatius Metellus, vxorem, quod vinum biberat,
 fuisse necasse. Et Cneus Domitius, mulierem que visa est

plus vini bibisse, quam valetudinis causa deceret, dote
 multasse. Et inferius paulò: Apud Locenses, Seleu-

cus, vinum vsque adeò auersatus fuit, vt etiam egrotis
 dari inhiuerit, cavitque, vt qui vinum biberet, capite

laerer. Et Pyttacus Mytilenæus Temulentos si quid
 deliquissent, duplici pœna multandos curauit, vt

formidine supplicii promptius à vino abstinerent. Quæ
 omnia annon modernam facilitatem arguunt?

Quid enim gladius, quid fasces magistratui, si ma-
 lum, si hoc inquam tantum malum punire nolit?

Fit hac indulgentia, vt vbiuis locorum popinæ, ac
 tabernæ, in ciuitatibus atque oppidis instituantur,

imò & integræ quasi vrbes, atque oppida, in popinas
 degenerent, vt in ea ille Diogenis iocus, non imme-

ritò quadret. Is enim cū in Maronia potaret cum
 quibusdam, iactabat se posse scire, ad quem locum

ciuitatis, spectaret vultu, etsi tecta velataque facie
 ipsum ducerent, & cum obuelato vultu, ita circum-

duxissent, rogassentq; quò spectaret? Ad cauponam
 inquit, idq; sæpius cū iteraret, illi contrà; caupo-

nas nō esse, attestabatur, imò cauponas aspicio, in quie-
 bat. Quid enim omnes, ô Muronii ciues, vestra ciuitatis

domus aliud sunt, quàm cauponæ, qui nimum licenter,
 totos dies ac noctes, impunè potatis?

Tole-

Genial.
 diar. lib. 3.
 cap. 11.

Diog. La-
 ért. in eius
 vita.

Diogenis
 iocus.

Non toleranda remulencia.

Tolerandum, aiunt, hoc vitium; nimis est inueteratum, nimis vulgare. Quid? tolerandumne? Et ita tolerandum, ut propria tandem vineta cædat, atq; ipsam Rempub. sceleribus impleat? Ego verò nescio, ut candidè fatear, quod sentio, quid hic Deo responsuri sint ij, quorum curæ, boni communis ratio, est commissa.

Stabler. orat. cæcher. b. de 7. pecc. capital.

Age verò, si seueritatem huic vitio non placet adhibere, saltem aliquid facitote, ne ita continuè à quibusdam exerceatur. Quid enim minori labore profectari possit, quàm quod à doctissimo quodam viro suadetur? Si ut in Hispania propter heresin supplicio affecti, ita apud nos, qui ex Ebrietate, aut repentina, aut violenta aut fortuita morte, saltem infra vnum annum, aut alterum sublati sunt, in Catalogum redigerentur, & cuiuslibet celebrioris ciuitatis Magistratu, & publicè depicti conspicerentur, esset contra Ebrietatem præclarum remedium. Cui consilio & ego manus porrexerim lubens, quando aliud impetrari non potest.

CAPVT VIII.

Iudicium de tabernis ciuicis, quas alicubi nominant bibitorias.

Diuersoria itinerantibus necessaria.

AD vsum humanæ vitæ opus esse tabernis, nemo non videt, nemo negat; nam ut peregrè abeuntium commoditati consuleretur, statuta certæ quædam à maiorib; diuersoria, vbi impensa sua, cibo potuq; affatim quisq; refecti, debilitatas itinerum molestias, recolligerent vires, atq; corporis facultates. Hæc nos viatorum diuertacula, nullo modo carpiamus, imò, ut Reipublicæ utilia, ac pernecessaria commin-